

Uchwała Nr 354/2016
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 9 czerwca 2016 r.

w sprawie projektu Krajowego Planu Działania Europejskiej Przestrzeni Badawczej

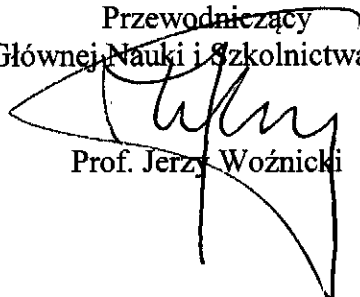
Po rozpatrzeniu, na wniosek Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 13 maja 2016 r. (pismo DIR.ZIE.176.11.2016), projektu Krajowego Planu Działania Europejskiej Przestrzeni Badawczej, Rada Główna, stosownie do art. 45. ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zgłasza następujące uwagi:

1. Dokument jest niedopracowany zarówno od strony merytorycznej, jak i językowej (str. 2, 4, 6, 7, 9, 11). Jest schematycznym rozwinięciem ustaleń zawartych w Komunikacie Komisji Europejskiej. Mowa jest w nim o badaniach, ocenie parametrycznej i instytucjach naukowych bez uwzględniania zróżnicowania dyscyplinarnego badań i różnic w zadaniach poszczególnych typów instytucji naukowych (np. różnych rodzajów szkół wyższych).
2. Występują w nim pojęcia nieuzgadniane (np. konkurencja i współpraca, konkurencja i otwarty dostęp do wyników badań), niejasne projekty (powołanie nowych konkurencyjnych jednostek naukowych), nierealizowalne zapowiedzi (zmniejszenie obciążeń biurokratycznych przy jednoczesnym rozbudowaniu sprawozdawczości koniecznej do zastosowania mierników realizowanych działań).
3. We wstępie do dokumentu (str.2) mówi się o zrównoważonym rozwoju Unii Europejskiej, jednak w części dotyczącej priorytetów kluczowych dla rozwoju ERA nie ma żadnej informacji w jaki sposób do niego dążyć w zakresie badań, a jest to kluczowa kwestia dla zapewnienia konkurencyjności nauki europejskiej w stosunku do nauki światowej.
4. Na str. 4 w akapicie dotyczącym tworzenia konkurencyjnych jednostek naukowych mówi się o „nowopowstałych jednostkach naukowych” na bazie instytutów badawczych, które będą miejscem efektywnej współpracy nauki z przemysłem. Sam pomysł oparcia tej formy współpracy nauki z przemysłem na jasnych, konkretnych zasadach należy ocenić jako dobry, natomiast nic nie wspomniano jak takie jednostki mają funkcjonować i jak wprowadzić do tego systemu instytuty PAN, które w części także prowadzą nowoczesne badania innowacyjne z możliwością ich wdrożenia w gospodarce. Nie uwzględniono również prac badawczych prowadzonych w uczelniach, a wiele z nich realizuje badania wdrożeniowe. W dokumencie należałoby także odwołać się do systemowego podejścia do współpracy nauki z przedsiębiorcami w naszym kraju, obejmującymi m.in. system ulg podatkowych, współfinansowanie projektów badawczych, ochronę patentową itd.

5. W Priorytecie 2.1. w punkcie dotyczącym większego umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i instytucji naukowych (str. 7) należałoby podjąć działania w celu stworzenia w instytucjach naukowych strategicznego podejścia do badań międzynarodowych i systemów wynagradzania i motywacji za pracę w ww. zespołach. Należy również dążyć do złagodzenia różnic w wynagradzaniu badaczy w Polsce oraz „starych” państwach członkowskich. W tym obszarze wskazane jest także wzmocnienie aktywności eksperckiej w wymiarze międzynarodowym, szczególnie w zakresie oceny wniosków i tworzenia grup doradczych.
6. W Priorytecie 3 dotyczącym Otwartego Rynku Pracy dla Naukowców (str. 16) istotne jest wzmocnienie pozycji polskiej sieci EURAXESS wspierającej mobilność i rozwój kariery naukowców. W miernikach oceny instytucjonalnej dokonywanej przez PKA należy uwzględnić wdrożenia w jednostce zaleceń Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.

Uchwałę otrzymuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki